

2010 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI SIKÇA SORULAN SORULAR LİSTESİ Yayın Tarihi : 26 Ocak 2011

Soru	SORU	CEVAP	REFERANS	
			Kaynak	Bölüm
1.	Sunacağımız proje konusunun İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı nda yer alan proje konuları kapsamına girip girmediğini nasıl tespit ve izah edebiliriz?	Başvuru Rehberi Bölüm 2.1.3.'de yer alan faaliyet alanları dışında Ajansa sunulan projeler kesinlikle desteklenmeyecektir. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formu'nun Gerekçelendirme bölümünde açıkça izah edilmelidir. Proje konusunun hangi sektör altında yer aldığının tespiti ve izahı Başvuru Sahibinin yükümlülüğüdür. Bu amaçla, 1. <i>Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması-US 97,</i> 2. <i>Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması, ISIC Rev.4,</i> 3. <i>Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması , NACE Rev.2,</i> 4. <i>Avrupa Ekonomik Topluluğunda Faaliyete Göre Ürünlerin İstatistiki Sınıflaması, CPA 2008 (CPA 2008)</i> sınıflama sistemlerinin herhangi birinden faydalanılarak gerekli izahın yapılması Başvuru Sahibinin yararına olacaktır.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.
2.	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programının "Organik Tarım Faaliyetleri" kapsamında herhangi bir üreticinin başvuru sahibi olabilmesi mümkün müdür?	Organik tarım konusunda başvuru yapacaklardan, bu kapsamda faaliyet göstermekte olduklarını belgelendirebilmeleri amacıyla, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu, Kontrol Kuruluşu veya Sertifikasyon Kuruluşu ile imzalanmış sözleşme örneği talep edilecektir. Bu sözleşme, başvurusu yapılacak projenin uygulama yeri ve konusunu kapsayacaktır. Geçiş sürecindeki işletmeler ve halihazırda sertifikasyon işlemlerini tamamlamış olan işletmeler diğer uygunluk kriterlerini de taşımak koşulu ile Başvuru Sahibi olabilecektir.	Başvuru Rehberi Organik Tarımın Esasları Ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	1.2. 2.1.3. Mad.6
3.	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında "çiftçiler" Başvuru Sahibi olabilirler mi?	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında kimlerin Başvuru Sahibi olabileceği Başvuru Rehberi'nin "2.1.1 Başvuru Sahiplerinin uygunluğu" bölümünde açıklanmıştır. Başvuru yapabilmek için Ticaret Sicili / Esnaf ve Sanatkar Siciline tescil edilmiş olmak ve diğer uygunluk kriterlerini taşımak gereklidir.	Başvuru Rehberi	2.1.1. 2.2.1.
4.	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında "Paketleme" konusundaki projeler için nasıl bir ayırım yapılacaktır?	Tarım ve gıda ürünleri ile içeceklerin paketlenmesi, ambalajlanması konuları uygun olarak değerlendirilecektir. "Kimya Sanayi" ile "Tekstil ve Giyim Eşyası Sanayi" kapsamında imalatı yapılan mamulün aynı işletmenin tesislerinde paketlenmesi, ambalajlanması konuları uygun kabul edileceklerdir. Yukarıda sayılan durumların haricinde paketleme, ambalajlama konuları uygun kabul edilmeyeceklerdir.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.
5.	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında "Gıda ürünlerinin imalatı (öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta, nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri imalatı; süt ve süt ürünleri imalatı hariç)" konusu altında hangi ürünler yer almakta ve hangileri kapsam dışında tutulmaktadır?	"Gıda ürünlerinin imalatı" konusu altında NACE rev.2 sınıflama sistemine istinaden <i>C.10.5 - Süt ürünleri imalatı,</i> <i>C.10.6 - Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı,</i> <i>C.10.9 - Hazır hayvan yemleri imalatı,</i> kategorilerine giren imalat konuları ile ilgili hiç bir proje uygun kabul edilmeyeceklerdir. Aynı sınıflama sisteminde yer alan diğer kategoriler ile ilgili proje konuları, katma değer artırılması önceliğine uygun olmak ve diğer uygunluk kriterlerini de taşımak koşulu ile uygun kabul edileceklerdir.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.
6.	Küçük Ölçekli Altyapı Projeleri Mali Destek Programı kapsamında "Öncelik 3 : Çevresel sorunların sürdürülebilir bir yaklaşımla çözülerek yaşam kalitesinin iyileştirilmesi," önceliği altında açık veya kapalı sistem sulama projeleri uygun kabul edilebilir mi?	KÖYDES kapsamında yer alan "köy yolları", "köy içme suları", "küçük ölçekli sulama işleri" (gölet yapımı, gölet sulaması veya yerüstü sulaması, yeraltı sulaması), "ortak alım işleri" konuları, Başvuru Sahibi ayrımı yapılmaksızın bu program kapsamında kesinlikle uygun proje konusu olarak değerlendirilmeyecektir. Bu sebeple açık veya kapalı sistem sulama projeleri uygun kabul edilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.
7.	 şeklinde bir proje fikrim var. Bunun konusu/faaliyetleri/maliyetleri desteklenmek için uygun mudur?	Programlar ile ilgili uygunluk kriterleri Başvuru Rehberlerinde yer almaktadır. Bu kriterlerin sağlanması koşulu ile proje başvurusunda bulunulabilir. Proje konusunun, seçilmesinde Ajansın bir yönlendirmesi veya yaptırım uygulaması söz konusu değildir.	Başvuru Rehberi	1. 2.
8.	Çiftçilerin bilinçlendirilmesine yönelik projeler kapsamında eğitim ve uygulamaya yönelik demonstrasyon kurulması söz konusu olabilir mi? Örneğin seracılık, organik tarım pilot istasyonları kurulabilir mi?	Proje kapsamındaki maliyetlerin uygun olarak kabul edilebilmesi için, kaynaklandığı faaliyetlerin proje amacına ulaşması ve beklenen sonuçları ortaya çıkarması yönüyle gerekli olması, gerçekçi olması ve maliyet etkinliği sağlaması gereklidir. Başvuru Rehberinde yer alan uygunluk kriterlerini sağlamak ve proje amacı için gerekli olması koşulu ile kar amacı güdülmeksizin uygulamalı eğitim için tesisler yapılabilir.	Başvuru Rehberi	1. 2.
9.	KOBİ tanımı nedir?	18 Kasım 2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde KOBİ tanımı "İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı ya da mali bilançosu yirmibeş milyon Türk Lirasını aşmayan ve bu Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ve kısaca "KOBİ" olarak adlandırılan ekonomik birimleri" ifade eder.	Başvuru Rehberi	2.1.1.

		Buna göre KOBİ tanımının 3 ayrı kriteri vardır: 1. İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam ediyor olmak, 2. Yıllık net satış hasılatının yirmibeş milyon Türk Lirasını aşmaması, 3. Yıllık mali bilançosunun yirmibeş milyon Türk Lirasını aşmaması, ve bu kriterlerin ayrı ayrı sağlanması gereklidir.		
10.	KOBİ tanımına uygunluk ne şekilde kaybedilir?	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik gereğince hesaplarının kapanış tarihinde, işletme sınıfları ve KOBİ vasfı belirlenirken dikkate alınan kriterlerden herhangi birini, birbirini takip eden iki hesap döneminde de kaybeden veya aşan işletmeler sınıf değiştirir veya KOBİ vasfını kaybeder. Sınıf değiştirmek ve ya KOBİ vasfını kaybetmek için birbirini takip eden iki hesap döneminde de aynı kriteri değil herhangi bir kriteri kaybetmek/aşmak yeterlidir. Proje başvurusu esnasında mali tablolar ve istihdam bilgileri sunulacağı için herhangi bir kuruluştan KOBİ olduğuna dair belge alınmasına gerek yoktur.	KOBİ Tanımı Yönetmeliği Başvuru Rehberi	Mad.6 2.2.1.
11.	İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında KOBİler alacakları mali destek miktarını ne şekilde muhasebeleştirmelidirler?	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun yayımladığı Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması (TMS 20) Hakkında 8 Sıra Nolu Tebliği ve ilgili mevzuat çerçevesinde Ajanstan temin edilen mali destekler muhasebeleştirecektir.	Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması (TMS 20) Hakkında 8 Sıra Nolu Tebliği	
12.	Bireysel olarak başvuru yapabilir miyim?	Sadece TR62-10-01 İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında gerçek kişiler, KOBİ tanımına uymak ve diğer uygunluk kriterlerini de sağlamak koşulu ile Başvuru Sahibi olabilirler. Diğer programlar kapsamında gerçek kişiler Başvuru Sahibi olamazlar.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
13.	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi olarak proje başvurusu yapabilir miyiz?	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri Bölüm 2.1.1.'de yer alan Başvuru Sahiplerinin uygunluk kriterlerine uymak, Bölüm 2.2.1.'de yer alan başvuru sırasında sunulması gereken destekleyici belgeleri sunmak, kar amacı gütmeyişini belgelendirmek ve diğer uygunluk kriterlerini sağlamak koşulu ile TR62-10-02 referans numaralı programa başvuru yapılabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.1. 2.2.1.
14.	Bir şirketin "franchise" statüsündeki bayii olarak başvuru yapabilir miyiz?	Franchise verenin (sistemin ve markanın haklarına sahip olan ve franchise anlaşması ile bu hakları üçüncü yatırımcılara kullandıran kişi veya kuruluş) Türk Ticaret Kanununun 50. maddesi kapsamında şubesi olmadığı için Franchise alan (sistemin ve markanın belli bir satış-hizmet noktası ve/veya bölgesi için haklarını anlaşma ile alarak uygulayan bağımsız yatırımcı) kendi adına Başvuru Sahibi olabilir.	Başvuru Rehberi Türk Ticaret Kanunu	2.1.1. Mad.50
15.	Merkezi bölge dışında olan bir şirket olarak İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı'na başvuru yapmak istiyoruz. Bölgede bir şubemiz var. KOBİ kriterlerine uygunluk için esas alınacak çalışan sayısı bölgedeki şubeninki midir yoksa toplam çalışan sayısı mıdır?	Şubenin kar ve zararı merkeze aittir. Şube aracılığıyla elde edilen hakların ve üstlenilen borçların sahibi de işletmenin kendisidir. Dolayısı ile o tüzel kişiliğin varsa bütün şubeleri ile birlikte istihdam ettiği toplam çalışan sayısı ve diğer kriterleri KOBİ tanımına uygun olmalıdır.	Başvuru Rehberi Türk Ticaret Kanunu	2.1.1. Mad.50
16.	Merkezi Ankara'da olan bir sivil toplum kuruluşunun bölge içerisindeki şubesi olarak başvuru yapabilir miyiz?	Başvuru Sahibi kurum/kuruluş/şirketin merkezidir. Başvuru esnasında sunulacak olan "Başvuru Sahibinin Yönetim Organının, belgeleri imzalama yetkisi olan kişi(ler)i de belirtir şekilde söz konusu projeyi uygulamak için aldığı karar" içinde bölge içinde yer alan resmi şubesindeki bir görevli yetkili olarak tanımlanabilir ve Başvuru Sahibi sözkonusu kurum/kuruluş/şirket merkezi olmak üzere proje başvurusu ve uygulaması yapılabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
17.	Tarım Satış Kooperatifimiz üyelerine kar payı dağıtmamaktadır, ancak kooperatifimizin tüzüğünde "yıllık gelir gider farkından belirli bir kısmın risturn olarak ayrılması ve kooperatifle yaptıkları işlemler esas alınarak ortaklara (kooperatif üyelerine) dağıtılması" şeklinde bir ifade kullanılmakta ve uygulanmaktadır. TR62-10-02 referans numaralı program için Başvuru Sahibi olabilir miyiz?	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5inci maddesinin (i) numaralı bendi, Gelir Vergisi Kanunu'nun 75inci maddesinin 2nci bendi ve 03/04/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 5.11. bölümü gereğince " <i>tüketim, üretim ve kredi kooperatiflerinin ortakları için hesapladıkları risturnlar ve kooperatiflerde, ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri tutarlardan harcanmayarak iade edilen kısımlar</i> "ın ortaklara dağıtılması kar payı dağıtımı olmadığı için bu kapsamda yer alan ve Başvuru Rehberindeki diğer uygunluk kriterlerini sağlayan kooperatifler TR62-10-02 referans numaralı program için Başvuru Sahibi olabilirler. Kar amacı olmayan tarımsal amaçlı kooperatifler, kooperatif tüzüğünde, üyelere kar dağıtılmasını yasaklayan hükmü göstermek suretiyle faaliyetlerinin kesinlikle kar amacı gütmeyişini ispat etmelidir veya Kooperatif Genel Kurulu'nun, gelecek 5 yıl ortaklara kar dağıtmayacağı kararını ibraz etmelidir.	Başvuru Rehberi Kurumlar Vergisi Kanunu Gelir Vergisi Kanunu 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği	1.2. 2.1. 2.2.1 5. 75. 94. 5.11.
18.	Organize Sanayi Bölgeleri uygun başvuru sahiplerinden midir?	TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi dahilindeki Organize Sanayi Bölgeleri sadece TR62-10-02 referans numaralı program için Başvuru Sahibi olabilirler.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
19.	Serbest Bölge içerisinde faaliyet gösteren bir firma proje başvurusunda bulunabilir mi?	TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi içinde yer alan Serbest Bölgelerde faaliyet gösteren kurum/kuruluş/şirketler de TR62-10-01 referans numaralı program kapsamında diğer uygunluk kriterlerini sağlamak koşulu ile başvuru sahibi olabilirler.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
20.	Başvuru Sahibi başına yapılacak teklif ve destek sayısı değerlendirilirken ortaklıkların durumu nasıl değerlendirilecektir?	Başvuru sayısının kontrolü yapılırken Başvuru Sahibi esas alınacak olup aynı kişi/kurum/kuruluş/KOBİ'nin farklı projelerde ortak olarak yer alması önünde bir kısıtlama bulunmamaktadır. Ancak Başvuru Sahibi ve ortaklarının idari, teknik ve mali kapasitesi ile ortakların projeye dahil edilme gerekçeleri ve sağlayacakları katkıları değerlendirme sürecinde puanlama açısından önemli olacaktır.	Başvuru Rehberi	2.1.1. 2.1.3.
21.	Proje uygulama süresi nedir ve ne zaman başlar?	Ajansa sunulacak projelerin uygulama süresi, TR62-10-01 ve TR62-10-02 referans numaralı mali destek programlarında azami 12 ay, TR62-10-03 referans numaralı mali destek programında ise azami 24 ay olmak koşulu ile Başvuru Sahibi tarafından belirlenen süredir. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzaladığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar ve proje kapsamında yürütülecek bütün faaliyetlerin o proje için belirlenen uygulama süresinin sonuna kadar tamamlanmış olması gerekir.	Başvuru Rehberi	2.1.3. 2.1.4.
22.	Bina, saha, arsa, arazi kiralama giderleri uygun maliyet olarak kabul edilebilir mi?	Bina, arsa ve arazi kiralama veya satınalma maliyetleri uygun doğrudan maliyet olarak kabul edilmemektedir. Proje yönetimi için kiralanmış yerler de bu kapsamda uygun doğrudan maliyet olarak kabul edilmemektedir. Ancak proje kapsamında belirli bir faaliyetin yürütülmesi için mutlaka gerekli olan salon kiralama, araç kiralama gibi kiralama giderleri uygun doğrudan maliyet olarak kabul	Başvuru Rehberi	2.1.4.

		edilmektedir. Bu maliyet sadece proje faaliyetleri için kiralanan yerleri kapsar.		
23.	Mevcut binaların onarımı projede yer alabilir mi?	Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olan bina yapımı ile eklenti, tadilat ve yapım işleri, sözleşme sonrasında gerçekleştirilecek olması koşulu ile uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir. Ancak TR62-10-01 ve TR62-10-02 referans numaralı programlar kapsamında yapım işlerinin Ajans tarafından sağlanan destek tutarının %30'unu geçmemesi koşulu ile uygun olduğuna dikkat edilmelidir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
24.	Proje kapsamında görevlendirilecek personelin net maaş ve sosyal sigorta primleri uygun maliyet olarak kabul edilirken, vergi stopajı ve damga vergisi, sosyal sigorta işveren primleri ödemeleri uygun maliyet kabul edilecek midir? Proje çalışanlarına verilecek ücret ne kadar olabilir?	Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler, piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcı ile ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamak koşulu ve diğer uygunluk kriterlerini sağlamak koşulu ile uygun maliyet olarak kabul edilmektedir. Projenin idari ve mali yönetimi ve koordinasyonu amacıyla görevlendirilecek personel (Proje koordinatörü, asistan, sekreter, muhasebeci vb.) ödemeleri uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir. Gelir Vergisi ve Damga Vergisi, personele ödenen brüt ücretin birer bileşeni olmakla birlikte işveren tarafından stopajı yapılarak işçi adına beyannamesi verilen ve ödemesi yapılan kesintilerdir. Dolayısı ile bu stopajlar da uygun maliyet olarak kabul edilecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
25.	Kamu personeline proje kapsamında maaş ödemesi yapılamıyor, ancak araştırmacı, uzman, eğitmen vs olarak ödeme yapılabilir mi?	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 87inci maddesi gereğince memurlara ikinci bir görev verilemez ve her ne ad ile olursa olsun para ödenemez ve yarar sağlanamaz. Ayrıca aynı kanunun 146ncı maddesi gereğince Memurlara kanun, tüzük, yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez ve hiçbir yarar sağlanamaz. Dolayısı ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda tanınmış veya başka bir kanun ile açıkça tanımlanmış istisnaların haricinde kamu personeline proje kapsamında maaş, ücret ve herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz. Ancak kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, Başvuru Rehberlerinde belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilir.	Başvuru Rehberi Devlet Memurları Kanunu	2.1.4. 87. 146.
26.	Hazırlanacak eğitim içerikli projelerde eğitim görecekt kursiyerlere herhangi bir işe masrafı ödenebilecek midir?	Eğitim veya kurslar için bireysel burslar, Ajanstan temin edilecek mali desteklerin, diğer kişi ya da kuruluşlara maddi veya ayni hibe veya kredi olarak tekrar dağıtılması konuları uygun olarak değerlendirilmemektedir. Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması gerekecektir. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçeleri de ayrıca istenmektedir. Dolayısı ile proje için mutlaka gerekli ve piyasa fiyatları yönü ile gerçekçi olmak kaydıyla kursiyerlere yönelik mekan hazırlığı, toplantı organizasyonu, ağırlama benzeri harcamalar yapılabilecek ancak kursiyerlere herhangi bir isim altında ödeme yapılamayacaktır.	Başvuru Rehberi	2.1.3. 2.1.4.
27.	Proje maliyetleri proforma fatura ile gösterilebilir mi?	Başvuru Sahibinin gerçekçi ve uygun maliyetli bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin EK B-3 Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi tablosunda ve Başvuru Formunun Yöntem bölümünde (1.8.6 ve 1.8.7 bölümleri) ayrıntılı bir şekilde açıklanması gereklidir. Dolayısı ile bütçede yer alan maliyetlerin gerekliliği yanısıra gerçekçiliğinin de sunulacak belgelerle desteklenmesi başvuru sahibinin yararınadır. Proforma fatura da maliyetlerin gerekçelendirilmesinde kullanılabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
28.	Hammadde satın alımı uygun maliyet olarak kabul edilir mi?	Ticari anlamda hammadde alımları uygun maliyet olarak kabul edilmeyecektir. Sadece satın alınan makinenin montajı sonrasında ve kesin kabulünün yapılması öncesinde deneme üretimi amacıyla kullanılmak üzere cüz'i miktarda hammadde alım maliyetleri uygun kabul edilebilecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
29.	Bütçede 3.1 ve 4.1 numaralı kısımlarda geçen araç kelimelerini hangi amaçla kullanabiliriz?	3.1 Araç satın alımı veya kiralınması: Proje faaliyetlerinde kullanmak için gerekli motorlu taşıtların maliyetlerinin satın alımı ve kiralınması sebebiyle oluşan maliyetlerin bütçeleştirilmesi için kullanılacaktır. 4.1 Araç maliyetleri: Proje faaliyetleri için gerekli olan ve yararlanıcı tarafından tahsis edilen (aynı katkı) araçların akaryakıt masraflarının bütçelendirilmesinde kullanılacaktır. Proje faaliyetleri kapsamında aynı katkı olarak yeralan bir aracın akaryakıt tüketimine yönelik olarak; hangi amaçla, hangi seyahatte ve kaç km kullanıldığının yararlanıcı tarafından bir belge ile beyan edilmesi ve o aracın plakası adına düzenlenmiş faturanın da ibraz edilmesi gerekecektir.	Başvuru Rehberi	Ek.B.
30.	Bütçede yer alan "1.3.3. Seminer ve Konferans Katılımcıları" kısmını hangi giderler için kullanabiliriz?	Projede personeli haricinde seminer/konferansa konuşmacı olarak davet edilen kişilerin, proje kapsamındaki seminer, konferans ve benzeri faaliyetlere katılımlarının sağlanması ile ilgili gündelik giderleri için kullanılmalıdır. Dinleyici olarak seminer/konferansa katılanlara bir ödeme yapılması uygun değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4. Ek.B.
31.	Dolaylı maliyetlerden sayılan elektrik gideri bütçede gösterilemez mi?	Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de uygun maliyetler için tavan niteliğindedir. Başvuru Rehberlerinde ait olduğu program kapsamında nelerin uygun doğrudan maliyet, uygun dolaylı maliyet ve uygun olmayan maliyet olduğu açıkça yer almıştır. Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun doğrudan maliyetlerinin % 3'ünü aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır. Elektrik gideri bir genel idari gider olarak uygun dolaylı maliyet şeklinde değerlendirilecek ve Bütçede "8. İdari maliyetler (kalem 7'nin maksimum %3'ü)" tertibi altında gösterilecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
32.	Bütçedeki "idari maliyetler" kalemi içinde yer alan harcamalar için harcama belgesi istenmekte midir?	Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin %3'ünü aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır. Bu maliyetler götürü olarak bütçeleştirileceği için bunlarla ilgili herhangi bir destekleyici belgenin proje başvurusu esnasında sunulması gerekmemektedir. Ancak Çukurova Kalkınma Ajansı uzmanları tarafından projelere yapılacak izleme ziyaretlerinde idari maliyetlerin doğrulanması amacıyla destekleyici belge talep edilebilir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
33.	Proje bitiminde yapılacak Dış Denetimin maliyeti proje bitmeden önce mi proje bitiminde mi karşılanacaktır?	Ajans'tan talep edilen destek miktarının 200.000 TL'yi aşması durumunda proje faaliyetleri sona erdikten sonra Yeminli Mali Müşavirler/Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasına mensup yeminli mali müşavir veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi tarafından dış denetim yapılacaktır. Bu amaçla yapılacak denetim maliyetleri uygun maliyet olarak kabul edilmektedir ve proje bütçesinden finanse edilecektir. Dış Denetim ile ilgili maliyet nihai raporda beyan edilecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
34.	Eş finansman tutarı, çek ve senet türü ödeme araçları ile	Desteklenmesi kararlaştırılan projelerle ilgili Ajans desteği ve eş-finance man, Ajans tarafından belirlenecek ve sözleşmede belirtilecek banka nezdinde proje sahibi adına ve	Başvuru Rehberi	2.5.

	karşılanabilir mi?	projeye özel olarak açılacak hesaba yatırılacaktır. Proje kapsamında gerçekleştirilecek harcamalar bu banka hesabından transfer yoluyla yapılacaktır. Ayrıca proje kapsamında yapılacak her türlü ödeme, proje uygulama süresi içerisinde gerçekleştirilmiş olmalıdır.		
35.	Yararlanıcı eş-finasman karşılığı olan tutarın tamamını tek seferde proje hesabına aktarmak zorunda mıdır? Proje hesabı üzerinde bloke olacak mıdır?	Desteklenecek her bir projeye özel bir banka hesabı açılacaktır. Ajans, destek kapsamında yapacağı her türlü ödemeyi proje hesabına transfer edecektir. Yararlanıcı kendisi tarafından sağlanacak olan eş finansman karşılığı tutarı da bu hesaba yatırır ve proje harcamalarını proje hesabından transfer ederek yapar. Ancak eş-finasmanın tamamını tek seferde proje hesabına yatırmak zorunda değildir. Proje hesabından yapacağı ödeme öncesinde proje hesabında yeterli mali kaynak bulunmasını temin etmesi yeterli olacaktır. Proje hesabı üzerinde bloke olmayacak ancak proje hesabı Ajansın yetkilendirilmiş personeli tarafından yakından ve kesintisiz takip edilebilecektir.	Başvuru Rehberi	2.5.
36.	Dernekler faturasız para çıkışı yapamıyorlar. Eş-finasman için nasıl bir belge düzenlemek gerekecektir?	31/03/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete’de Dernekler Yönetmeliği’nin 38nci maddesi gereğince dernek gelirleri banka hesaplarında tutulabilmekte ve 47nci maddesi gereğince dernek kasasında bulundurulabilecek para miktarı, ihtiyaçlar dikkate alınarak yönetim kurulunca belirlenmektedir. Başarılı bir projenin Başvuru Sahibi olarak Dernek, Ajansın göstereceği banka şubesinde kendi adına bir hesap açtıracaktır. Bu hesabın tasarruf hakkı projenin uygulanması amacıyla kullanılmak üzere tamamen Başvuru Sahibine aittir ve proje hesabı Ajansın yetkilendirilmiş personeli tarafından yakından ve kesintisiz takip edilebilecektir. Dolayısı ile Dernek kendi tabi olduğu mevzuat çerçevesinde gider pusulası veya gider makbuzu vb gerekli belgeleri tanzim ederek proje kapsamında yapması gereken harcamaları bu proje hesabı üzerinden gerçekleştirecektir.	Başvuru Rehberi Dernekler Yönetmeliği	2.5. 38. 47.
37.	Projelerin hazırlanması aşamasında Ajansın avans şeklinde bir desteği olabilir mi?	Değerlendirme ve seçim sürecinde başarılı bulunmamış, onaylanmamış, sözleşme imzalanmamış ve ödeme için gerekli koşulların yerine getirilmediği hiçbir durumda Ajans hiçbir Başvuru Sahibine hiçbir ödeme yapmayacaktır.	Başvuru Rehberi	2.5.
38.	Projenin yürütüleceği arsa/arazinin imar durumu önemli midir?	Başvurusu yapılacak tüm projeler, her koşulda mer’i mevzuata uygun olmalıdır. Dolayısı ile proje kapsamında yapım/inaaat işi bulunması durumunda alınması gerekli izin ve belgelerin en geç sözleşme tarihi itibari ile ilgili mercilerden alınması ve Ajansa sunulması yükümlülüğü Başvuru Sahibine aittir.	Başvuru Rehberi	2.1.3.
39.	Projemizin uygulanması için gerekli olan izin ve ruhsatlardan birisinin işlemleri, prosedürün uzunluğu veya askı süresi nedeniyle sözleşme tarihi itibariyle neticelenmiş olmuyor. Bu durumda mali destek başvurusu yapabilir miyiz?	Başvuru Sahibi ve varsa Ortakları, projenin uygulanabilmesi için mülkiyet belgesi, kira sözleşmesi, ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü, izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeleri sözleşme tarihine kadar hazır etmeleri gerekmektedir. Sonuçların açıklanmasından sonra başarılı bulunan proje sahiplerine yapılacak sözleşmeye davet bildirimine en fazla 10 gün içerisinde gerekli belgelerin tamamı tedarik edilmiş olarak icabet edilmediği takdirde Başvuru Sahibi sözleşmeden feragat etmiş sayılacak ve eksik belgelerin temini için kesinlikle ilave süre verilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.2.1.
40.	Başvuru Formu’nda yer alan “3.2.2. Üçüncü kişilerce verilen teminatlar”dan kasıt nedir?	Başvuru Formu’nun 3.2.2. Kaynaklar Bölümünde genel olarak Başvuru Sahibi’nin destek başvurusunda bulunduğu projeyi yürütebilmesi için yeterli idari, mali ve teknik altyapıya sahip olup olmadığı değerlendirilecektir. Üçüncü kişilerce verilen teminatlar kısmında Başvuru Sahibi’nin idari ve muhasebe kayıtlarında yer alan ve üçüncü şahıslardan değişik sebeplerle almış olduğu ve portföyünde bulundurduğu teminat unsurlarına yer verilmesi gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	Ek.A.
41.	Başvuru Formu’nda yer alan “3.2.2 Mali kapasiteyi ve uygulamaya ilişkin diğer risk ve belirsizlikleri gösteren diğer faktörler”den kasıt nedir?	Başvuru Formu’nda yer alan “3.2.2 Mali kapasiteyi ve uygulamaya ilişkin diğer risk ve belirsizlikleri gösteren diğer faktörler” bölümü altında borçların içinde yabancı para borçlarının oranı, şüpheli hale dönüşmüş ticari ve diğer alacaklar hesabının büyüklüğü vb Başvuru Sahibi’nin destek başvurusunda bulunduğu projeyi mali ve uygulamaya ilişkin yönlerden yürütebilmesini zorlaştırabilecek risk ve belirsizliklere yer verilmelidir.	Başvuru Rehberi	Ek.A.
42.	Ek D’deki özgeçmiş formatı kimler için doldurulacaktır?	Proje kapsamında görevlendirilecek proje koordinatörü, Ar-Ge mühendisi, eğitimciler vb. kilit personel için doldurulacaktır.	Başvuru Rehberi	Ek.D.
43.	Projelerin erken sunulması ile son gün sunulması arasında fark olacak mıdır?	Son Başvuru anına kadar teslim alınan her bir proje teslim alındığı tarih, saat ve sıra numarasına göre kayıt ve kilit altına alınacak, zarfları kesinlikle açılmayacaktır. Değerlendirme süreci sonunda başarı sıralaması ve bütçe kısıtı sebebiyle desteklenecek son projenin belirlenmesi esnasında birden fazla proje aynı puanı almış ise son projenin belirlenmesinde erken teslim edilen projeye öncelik tanınacaktır.	Başvuru Rehberi	2.3.
44.	Kurumumuz/ilçemiz için danışman olarak Ajans uzmanlarından biri görevlendirilebilir mi?	Ajans, proje teklif çağrısı döneminde; şeffaflık, açıklık, tam rekabet koşullarının sağlanması amacıyla başvuru sahiplerine bilgilendirme ve eğitim faaliyetlerini içeren teknik yardım hizmetleri sağlar. Ajans personeli, teklif çağrılarında sunulacak herhangi bir projenin hazırlanmasında ve yürütülmesinde görev alamaz. Proje teklif çağrısı döneminde, bireysel istek üzerine veya sadece bir kurumun mensuplarıyla sınırlı bilgilendirme, eğitim ve danışmanlık faaliyeti yapılamaz.	Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	Mad.16.
45.	Noter onaylı imza sirküsü gerekli midir?	TR62-10-01 ve TR62-10-02 referans numaralı program kapsamında gereklidir. Ancak TR62-10-02 referans numaralı program kapsamında kamu kurumları için ve TR62-10-03 referans numaralı programlar kapsamında Başvuru Sahibi ve her ortak kuruluşu temsile, ilzama ve proje belgelerini imzalamaya yetkili kişi veya kişilerin belirlendiği, Çukurova Kalkınma Ajansına proje sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin kararın alındığı Başvuru Sahibinin yetkili yönetim organının kararı (Kamu kurumları için en üst yetkili amir kararı (Vali, Kaymakam, Bölge Müdürü, İl Müdürü vb.; Belediyeler için Belediye Meclisi kararı; İl Özel İdaresi için İl Genel Meclisi kararı; Köy Tüzel Kişilikleri için İhtiyar Meclisi kararı; Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi Kararı; Üniversiteler için Yönetim Kurulu kararı...) ve Başvuru Sahibini ve her ortak kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)ini ve imzalarını noter tarafından tasdik eden belge ya da en üst yetkili amir onaylı tatbiki imzaları başvuru esnasında Ajansa sunulmalıdır.	Başvuru Rehberi	2.2.1.
46.	Programlar kapsamında satın alınacak ekipman ve malzemeler için menşe kuralı var mıdır?	Hayır, herhangi bir menşe kısıtlaması yoktur.		

47.	Alınacak malzemenin yurt içinden temin edilememesi durumunda uluslararası satınalmalar nasıl gerçekleştirilecektir?	Satınalmalar konusunda yurt içi veya yurt dışı alım ayrımı gözetilmemektedir. Yararlanıcıların tabii olacakları satınalma kuralları çerçevesinde yurt dışı alımları da gerçekleştirilebilir. Bu durumda alınacak malzemenin proje süresi içerisinde yararlanıcıya teslim edilmiş olması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4. 2.5.
48.	Programlar kapsamında satın alınacak mal ve hizmetler için KDV, ÖTV, harçlardan muafiyet var mıdır?	Hayır, herhangi bir vergi muafiyeti söz konusu değildir, bunun yanında vergi ve harç ödemeleri uygun maliyet olarak kabul edilmektedir. Dolayısı ile maliyetler brüt rakamlar üzerinden bütçeleştirilmelidir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
49.	Mali destek programı kapsamındaki projelerde Kamu kurumunun kendi bütçesinde başka fasıldan finanse edilen işlerin kabul edilmeyeceği belirtiliyor, Kamu Kurumu bütçesinde yer almayan bir proje için nasıl katkı payı verebilir?	Projenin süresi, sözleşmenin tüm taraflarca imzaladığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar. Talep edilmesi durumunda nihai denetim maliyetleri hariç tutulmak üzere, bütün maliyetlerin projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi gereklidir. Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler ile proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri uygun maliyet olarak kabul edilemez. Ayrıca; proje konusu, proje sunan kurum / kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması ve kamu kurumunun projesi ile ilgili gerekli onay ve ödenek tahsislerinin yapılmış olması ancak faaliyet ve maliyetlerinin sözleşme öncesinde hayata geçmemiş olması gereklidir. Kamu kurumu bu ve benzeri uygunluk kurallarını sağlamak koşulu ile projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olarak Ajansa proje teklifi sunabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4.
50.	Müşavir firmalardan destek alınması Başvuru Sahipleri için dezavantaj olacak mıdır? Proje hazırlama amacıyla müşavirlik hizmetleri giderleri uygun maliyet olarak kabul edilebilir mi?	Müşavir firmalardan destek alıp almamak Başvuru Sahiplerinin tercihi olup bu durumun projelerin değerlendirilmesi aşamasında müspet veya menfi bir tesiri olmayacaktır. Başvuru Sahibinin, projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi bütün programlar kapsamında zorunludur. Sözleşme esnasında ve uygulama sürecinde Ajansın muhatabı kesinlikle Başvuru Sahibi ve ortaklarıdır. Çukurova Kalkınma Ajansı, potansiyel başvuru sahiplerine yönelik olarak ücretsiz eğitim programları gerçekleştirerek müşavirlere ihtiyaç duyulmaksızın bölgedeki aktörlerin proje hazırlama ve uygulama kapasitesini geliştirmeyi hedeflemektedir. Son başvuru tarihinden 20 gün öncesine kadar e-posta ve faks yolu ile kabul edilecek soruların yanıtları 10 gün içerisinde Ajansın internet sayfasında <i>"Sıkça Sorulan Sorular"</i> bölümünde yayımlanacaktır. Proje teklif çağrısı döneminde, bireysel istek üzerine veya sadece bir kurumun mensuplarıyla sınırlı bilgilendirme, eğitim ve danışmanlık faaliyeti yapılamaz. Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi <i>"Sıkça Sorulan Sorular (SSS)"</i> aracılığıyla diğer Başvuru Sahiplerine de sunulacaktır. Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmaları ve diğer faaliyetlerin maliyetleri dolayısı ile proje hazırlığı ile ilgili her türlü maliyet, uygun maliyet olarak kabul edilmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
51.	Başvuru Sahibinin yürüttüğü projesi kapsamında yeni bir sistem geliştirmesi durumunda bu sistemin telif ve patent hakkı ne olacaktır?	Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti (fikri mülkiyet hakları da dahil olmak üzere) yararlanıcıya aittir. Ancak destek için başvurusu yapılan projeler Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakatı aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2. 2.5.
52.	Kiralanmış bir iş yerinde proje uygulanabilir mi?	Proje uygulama süresini kapsayan kiralanmış taşınmaz mallar üzerinde proje uygulanabilir. Proje kapsamında yer alan taşınmaz malların mülkiyet durumunu gösterir belgenin sözleşme esnasında sunulması gerekmektedir. Ancak proje kapsamında kiralanmış taşınmaz malın kira maliyeti uygun maliyet olarak kabul edilmemektedir. Sadece proje kapsamında belirli bir faaliyetin yürütülmesi için mutlaka gerekli olan salon kiralama, araç kiralama gibi kiralama giderleri uygun maliyet olarak kabul edilmektedir. Bu maliyet sadece proje faaliyetleri için kiralanmış yerleri kapsar.	Başvuru Rehberi	2.1.4. 2.2.1. 2.5.
53.	Başvuru Rehberlerinde "Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir." denilmektedir. Tahsis edilmiş ve/veya üst hakkına sahip olunan bir arazi/arsa üzerinde yapım işine girilmesi durumunda proje sonucunda ortaya çıkacak ve yararlanıcıya ait olacak mülkiyet nedir?	Türk Medeni Kanununa göre arazi üzerindeki mülkiyet, kullanılmasında yarar olduğu ölçüde, üstündeki hava ve altındaki arz katmanlarını kapsar. Bu mülkiyetin kapsamına, yasal sınırlamalar saklı kalmak üzere yapılar, bitkiler ve kaynaklar da girer. Bir üst irtifakına dayalı olarak başkasına ait bir arazinin altında veya üstünde sürekli kalmak üzere inşa edilen yapıların mülkiyeti, irtifak hakkı sahibine ait olur. Ayrıca başkasının arazisi üzerinde kalıcı olması amaçlanmaksızın yapılan kulübe, büfe, çardak, baraka ve benzeri hafif yapılar, bunların malikine aittir. Dolayısı ile proje sonrasında yapımı gerçekleştirilen tesisin üzerinde bulunduğu arsa/arazi başkasına ait olsa dahi tesisin mülkiyeti irtifak hakkı sahibine ait olur. Ancak bu durumda tahsis süresi ve üst hakkının süresinin projenin uygulama süresi ve devamında projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyi birlikte kapsayacak uzunlukta olması gerekecektir.	Türk Medeni Kanunu Başvuru Rehberi	Mad.718 Mad.726 Mad.728 2.5.
54.	İzleme faaliyetleri hangi sıklıkla ve ne şekilde yapılacaktır?	Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gelişmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak yararlanıcı beyan raporları, ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile nihai rapor sonrasındaki üç yıl boyunca projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla periyodik olarak sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir. Ajans bu rapor ve harcamaların onaylarında, yaptığı izleme ziyaretleri sonuçlarını dikkate alır.	Başvuru Rehberi Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	2.5. Mad.34
55.	Sözleşme imzalanmasından sonra proje uygulamasında sorun yaşanırsa, verilen mali destekler için ne gibi müeyyideler uygulanacaktır?	Ön ödeme haricinde Ajans tarafından yapılacak bütün ödemeler hakediş esasına göre yapılacaktır. Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi ve/veya taahhüt edilen hedeflerin yerine getirilememesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve	Başvuru Rehberi	2.5.

		yönetim mekanlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir. Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemeleri, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle mülkiyetini başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Yukarıdaki durumlar için gerekli olan hallerde destek miktarının üç katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu projenin başarılı olması halinde imzalanacak sözleşmede yer alır.		
56.	Sözleşme sonrası Ajans ile bir ihtilaf halinde sözleşmede imzası bulunan gerçek kişi mi temsil ettiği kurum mu sorumlu tutulacaktır?	Projenin uygulanması esnasında bir ihtilaf çıkması halinde Ajansın muhatabı Başvuru Sahibi ve varsa proje kapsamındaki ortaklarıdır. Proje kapsamında görevlendirilen kişiler ise kendilerini görevlendiren mercie karşı sorumlu olacaklardır.	Başvuru Rehberi	2.1.1.
57.	Soru: İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında "1.1 Sera kurulumu ve modernizasyonu" faaliyet konusu ile ilişkili olarak anahtar teslim sera kurulumunu gerçekleştirmek istemekteyiz. Küçük ölçekli yapım (inşaat) işleri için belirlenen Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu geçmeme kuralı gözönüne alındığında anahtar teslim kurulumu nasıl bütçelendirilmelidir ?	Cevap: İktisadi Kalkınma ve Sosyal Kalkınma Mali Destek Programları kapsamında Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu geçmemesi koşulu ile küçük ölçekli yapım (inşaat) işleri uygun doğrudan maliyet olarak tanımlanmıştır ve yapım işi (inşaat) maliyetlerinin bu oranın üzerinde kalan kısmı uygun kabul edilemeyecektir. Projenin uygulanması aşamasında üç farklı alım ihalesi yöntemi kullanılabilir: Hizmet Alım İhalesi, Mal Alım İhalesi ve Yapım İşleri İhalesi. Eğer sera kurulumunun anahtar teslim olarak yapılması düşünülüyor ise maliyetinin tamamının "5.9 İnşaat İşleri" kaleminde bütçeleştirilmesi gerekecektir. Seranın yapım işleri (zemin düzenleme, konstrüksiyon, kapı, pencere vb.) bir ihale konusu (yapım işleri ihalesi) ve makine, teçhizat ve ekipmanlar (perdeleme sistemi, havalandırma sistemi, nemlendirme sistemi, kayar tablalar vb.) ayrı bir ihale konusu (mal alım ihalesi) yapılarak iki ayrı ihale ile temin yoluna gidilebilir. Ancak her iki durumda da Küçük ölçekli yapım (inşaat) işleri için belirlenen Ajans tarafından sağlanan mali desteğin %30'unu geçmemesi koşulu kontrol edilecek ve yapım işi (inşaat) maliyetlerinin bu oranın üzerinde kalan kısmı uygun kabul edilemeyecektir. Programın uygunluk kriterleri çerçevesinde bir proje hazırlama ve uygulama sorumluluğu doğrudan Başvuru Sahibi -ve varsa- proje ortaklarına aittir.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.5.
58.	Soru: İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında yer alan "Akıllı ve çok fonksiyonlu tekstil" konusunun kapsamına girip girmediğimiz nasıl tespit edebiliriz?	Cevap: Akıllı ve çok fonksiyonlu tekstil, giyenlere, kullananlara örtme ve süslemenin ötesinde, başta sağlık, güvenlik ve enformasyon alanlarında olmak üzere, başka hizmetler de sunabilen tekstil ürünleridir. Çok fonksiyonlu hazır giyim ürünleri kapsamında, ışığa göre renk veya ton değiştiren ev tekstilleri, mobilya döşeme kumaşları; vücut ısını, tansiyonu ölçen ve gerektiğinde müdahale edebilen veya başka bir birime haber veren giysiler; elektronik devrelerin tekstil yüzeylerine entegrasyonu ile oluşturulan müzik çalabilen, mobil telefon entegre edilmiş giysiler; rengi ve deseni programlanabilen giysiler; yaralanma durumunda yaraya ilaç zerkeden, kamuflaj amaçlı bulunan çevreye göre renk değiştiren, çevredeki kimyasal değişimleri algılayarak, kullanıcıyı bilgilendiren askeri giysiler; yaşlı ve çocuklar için zamanlaması programlanabilen deri yoluyla gıda ve ilaç veren giysiler; hava basıncı değişimlerini algılayıp ona göre basıncı ayarlayan özel giysiler gibi ürünler bulunmaktadır. Bu kapsamdaki ürünlerin Nace rev.2 sınıflama sisteminde genel olarak "C.13.96 - Diğer teknik ve endüstriyel tekstillerin imalatı" kategorisi altında yer alabilecekleri değerlendirilmektedir. Başvuru Rehberi Bölüm 2.1.3.'de yer alan faaliyet alanları dışında Ajansa sunulan projeler kesinlikle desteklenmeyecektir. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formu'nun Gerekçelendirme bölümünde açıkça izah edilmelidir. Proje konusunun hangi sektör altında yer aldığına tespiti ve izahı Başvuru Sahibinin yükümlülüğüdür.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.
59.	Soru: İktisadi Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında gerçekleştirmeyi öngördüğümüz üretim için birden fazla hammadde kullanıyor isek (örn. Platik ve tekstil ürünleri) hangi sektör kapsamına girdiğimizi nasıl yorumlamamız gerekir?	Cevap: NACE rev.2 sınıflama sisteminin kapsamı ile ilgili http://www.tobb.org.tr/sanayimudurlugu/documents/prodcom/nace_rev.2.xls tablosunu kullanabilirsiniz. Ayrıca İstatistikî birimleri ve faaliyetleri sınıflandırma kuralları ile ilgili olarak http://tuikapp.tuik.gov.tr/DIESS/FileUpload/yayinlar/NACERev2-TR-YAYIN-28Eylul2010.doc adresinde yer alan belgenin "3.1 Temel sınıflandırma kuralları"bölümünü kullanabilirsiniz. Başvuru Rehberi Bölüm 2.1.3.'de yer alan faaliyet alanları dışında Ajansa sunulan projeler kesinlikle desteklenmeyecektir. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formu'nun Gerekçelendirme bölümünde açıkça izah edilmelidir. Proje konusunun hangi sektör altında yer aldığına tespiti ve izahı Başvuru Sahibinin yükümlülüğüdür.	Başvuru Rehberi	1.2. 2.1.3.